

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/63/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613205399
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613205399.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Andrey Mazákovej, v právnej veci navrhovateľky D. Z. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v O. na E. ul. č. XXA zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Magdalénou Hamaliarovou nar. 26.01.1953 bývajúcou v Poprade na Šoltésovej ul. č. 3474/11 proti odporcovi G. O. nar. XX.XX.XXXX bývajúcemu v O. na U. ul. č. X, v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 9C 74/2013- 37 zo dňa 14.05.2013 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky 150 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od 26.3.2013 do budúcnosti.

V prevyšujúcej časti návrh zamietla.

Dlžné výživné za obdobie od 26.3.2013 do 30.4.2013 70 € je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky 100 Eur mesačne od 23.03.2013 do 15. dňa v mesiaci vopred navrhovateľke. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. Dlžné výživné za obdobie od 26.03.2013 do 30.04.2013 20 Eur zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 26.03.2013 domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať na jej výživu 200 Eur mesačne počnúc dňom 01.03.2013. Svoj návrh odôvodnila tým, že je študentkou 3. ročníka na strednej škole, pričom dňa 23.01.2013 zomrela jej matka s ktorou žila v spoločnej domácnosti. V súčasnosti žije sama v 4- izbovom rodinnom dome. Od jej narodenia zabezpečovala všetky potreby a starostlivosť jej matka a odporca na jej výživu ničím neprispieval.

Z výpovede navrhovateľky mal súd preukázané, že po smrti matky ostala sama žiť v 4- izbovom rodinnom dome, ktorého je výlučnou vlastníčkou. Náklady spojené s bývaním uhradza z odstupného, ktoré ostalo po matke a pomáhajú jej aj príbuzní. Navrhovateľka je poberateľkou sirotského dôchodku a rodinných prídavkov. V mesiacoch marec a apríl prispel odporca na jej výživu sumou 80 Eur za každý mesiac a k narodeninám jej daroval zlatú retiazku.

Z výpovede odporcu súd zistil, že odporca žije sám v 2 - izbovom rodinnom dome, ktorého je vlastníkom. Jeho mesačný príjem predstavuje sumu približne vo výške 480 Eur, pretože v súčasnosti mu nie sú preplácané nadčasy. Uviedol, že spláca pôžičku, hypotéku a nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem navrhovateľky.

Šetrením súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľka je študentkou 3. ročníka gymnázia v Levoči a od 13.03.2013 je poberateľkou sirotského dôchodku vo výške 141,60 Eur mesačne. Priemerný čistý mesačný príjem odporcu bol v období 04/2012 - 03/2013 520,93 Eur. Odporca je vlastníkom 2 - izbového rodinného domu a okrem navrhovateľky nemá iné vyživovacie povinnosti.

Zistený skutkový stav posúdil súd prvého stupňa podľa ust. § 62 ods. 1, 2 a 5, § 71 ods. 1 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) a uviedol, že pri určení výživného prihliadol na odôvodnené potreby navrhovateľky, ktorými sú okrem stravy, oblečenia, hygienických potrieb aj náklady spojené so štúdiom na strednej škole. Súčasne súd prihliadol aj na skutočnosť, že navrhovateľka ostala po smrti svojej matky sama bývať v rodinnom dome, za ktorý uhrádza poplatky spojené s bývaním. Súd prvého stupňa s poukázaním na príjem odporcu dospel k záveru, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky mesačne 100 Eur. Pri určení výšky výživného vzal do úvahy skutočnosť, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča a poukázal na to, že odporca na výživu navrhovateľky od jej narodenia žiadnym spôsobom neprispieval.

Dlžné výživné za obdobie od 26.03.2013 t.j. od podania návrhu do 30.04.2013 určil v sume 20 Eur, pretože obaja účastníci konania potvrdili, že odporca prispel na výživu navrhovateľky v mesiaci apríl sumou 80 Eur.

O trovách konania súd nerozhodol s poukázaním na ust. § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku navrhovateľka odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasila s určenou výškou výživného, nakoľko čistý mesačný príjem odporcu predstavuje sumu 520,93 Eur. Poukázala na skutočnosť, že odporca od jej narodenia ničím neprispel na jej výživu. Uviedla, že po smrti matky musí uhrádzať všetky výdavky súvisiace s bývaním, štúdiom, stravou, oblečením a hygienickými potrebami. Podotkla, že pre nedostatok finančných prostriedkov sa nemôže zúčastňovať aktivít v škole so spolužiakmi. Uviedla, že je poberateľkou sirotského dôchodku vo výške 141,60 Eur, ktorý jej však nepostačuje ani na krytie nákladov na bývanie. Smrťou matky došlo k poklesu jej životnej úrovne, nastali u nej existenčné problémy, pričom odporca o ňu nejaví žiaden záujem. Zastávala názor, že súd prvého stupňa vzal do úvahy len potreby odporcu a na jej potreby vôbec neprihliadal. Podotkla, že pokiaľ odporca mal v minulosti záujem prispievať na jej výživu a tieto peniaze matka od neho neprijala, bolo jeho povinnosťou tieto peniaze odkladať a následne jej ich odovzdať. Opätovne uviedla, že je študentkou strednej školy a je odkázaná len na výživu zo strany odporcu, nakoľko nemá možnosť zarobiť si peniaze. Tvrdenie odporcu o splácaní pôžičky a hypotekárneho úveru nemá podľa jej názoru vplyv na výšku výživného. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa, preto ho navrhol potvrdiť ako vecne správny.

Podľa ust. § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 cit. ust. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 cit. ust. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú

spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 cit. ust. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 65 ods. 3 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav ku dňu svojho rozhodnutia, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, ale nesprávne určil rozsah výživného pre navrhovateľku od odporcu. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, to znamená, že pokiaľ prezentované výdavky na výživu dieťaťa nevybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku je možné považovať ich za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa nepochybne vyplynulo, že navrhovateľka je študentkou strednej školy a po smrti svojej matky je odkázaná na výživu zo strany odporcu. Navrhovateľka žije sama v 4 - izbovom rodinnom dome, ktorý nadobudla do výlučného vlastníctva dedením po matke, pričom znáša všetky náklady súvisiace s bývaním mesačne 214,74 Eur. Od 13.03.2013 je navrhovateľka poberateľkou sirotského dôchodku mesačne 141,60 Eur a rodinných prídavkov mesačne vo výške 23,10 Eur. Odôvodnené potreby navrhovateľky, ktoré špecifikovala v podanom návrhu a vo svojej výpovedi na pojednávaní pritom nevybočujú z rámca potrieb iných študentov, ktoré možno považovať za všeobecne známu skutočnosť, preto o výške týchto výdavkov nemal odvolací súd pochybnosti. Odvolací súd sa síce stotožňuje s tvrdením navrhovateľky, že jej náklady ako dospelaj ženy pripravujúcej sa na budúce povolanie, ktorá navyše musí v dôsledku smrti svojej matky znášať všetky náklady na zabezpečenie svojich základných životných potrieb sú značne vysoké, avšak aj takéto odôvodnené potreby dieťaťa sú limitované majetkovými pomermi, schopnosťami a možnosťami povinného rodiča. Z obsahu spisu je pritom zrejmé, že odporca je zamestnaný vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou v Levoči ako vodič záchranej služby a dosahuje čistý priemerný mesačný príjem 520,93 Eur. Odporca je vlastníkom 2 - izbového rodinného domu, za ktorý uhrádza náklady mesačne 140,58 Eur, pričom okrem navrhovateľky nemá inú vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd, vychádzajúc zo zistených odôvodnených potrieb navrhovateľky ako aj možností a schopností odporcu plniť si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke dospel k záveru, že výživné 150 Eur mesačne zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu výživného vyplývajúcim

z citovaných ust. § 62 a § 75 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného pritom odvolací súd nemohol prihliadnuť na výdavky odporcu pozostávajúce zo splátok hypotéky a pôžičky, nakoľko podľa citovaného ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Rovnako ako súd prvého stupňa aj odvolací súd vzal pri rozhodovaní do úvahy skutočnosť, že odporca od narodenia navrhovateľky žiadnym spôsobom neprispieval na jej výživu a celú starostlivosť o navrhovateľku zabezpečovala spontánne jej matka. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o výživnom pre navrhovateľku od odporcu podľa ust. § 220 O.s.p. tak, že zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky 150 Eur mesačne od 26.03.2013 t.j. odo dňa podania návrhu a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol.

V dôsledku zmeny rozhodnutia o určení výživného odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil aj súvisiaci výrok, pretože dospel k záveru, že rozdiel medzi výživným určeným predmetným rozsudkom a otcom plateným výživným v rozhodnom období predstavuje sumu 70 € a vzhľadom k povahe prejednávanej veci mu určil na zaplatenie dlžného výživného zákonnú trojdňovú lehotu (ust. § 160 ods. 1 O.s.p.), pretože nepovažoval za spravodlivé priznať otcovi dlhšiu lehotu s prihliadnutím na výšku dlhu a tiež vzhľadom na to, že účelom výživného je zabezpečiť odôvodnené potreby oprávnenej osoby, pričom sa jedná o prednostnú pohľadávku, dieťa je na výživné odkázané, preto od neho nemožno požadovať strpenie dlhu v dlhšej ako zákonnej lehote ani splnenie v splátkach.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.